

Innst. S. nr. 193

(2000-2001)

Innstilling fra sosialkomiteen om forslag fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum om at Stortinget skal få seg forelagt et lovforslag som skal forhindre diskriminering av minoriteter på utesteder

Dokument nr. 8:50 (2000-2001)

Til Stortinget

SAMMENDRAG

Det fremmes i dokumentet følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen legge fram et lovforslag som hjemler inndragelse av skjenkebevillingen til utesteder som diskriminerer minoriteter."

Som bakgrunn for forslaget viser forslagsstilleren til at en rekke undersøkelser har dokumentert at det i relativt stort omfang foregår mer eller mindre systematisk diskriminering av minoriteter på utesteder.

Det framholdes at slik forskjellsbehandling er forbudt etter straffeloven § 349a, men at straffebestemmelsenes strenge krav til bevisførsel fører til at de fleste sakene blir henlagt. Forslagsstilleren mener at dersom dagens sanksjonsmuligheter ikke blir forbedret, vil etniske minoriteters tillit til politiet og til myndighetene generelt bli svekket.

Det uttales at behovet for å styrke minoriteters vern mot daglig diskriminering i lengre tid har blitt framholdt fra en rekke hold. Forslagsstilleren mener dagens praksis fungerer slik at utesteder mer eller mindre vilkårlig kan ekskludere deler av befolkningen fra sine varer og tjenester, og finner dette uakseptabelt.

Det understrekes at konkrete og tydelige tiltak ikke bare vil ha en forebyggende effekt overfor bransjen, men også gi et viktig og inkluderende signal fra norske myndigheter til personer med minoritetsbakgrunn. Forslagsstilleren mener ut fra dette at det er behov for utvidede sanksjonsmuligheter, og uttaler at en slik skjerpet sanksjon vil være å koble følgene av diskriminering opp mot skjenkebevillingen.

KOMITEENS MERKNADER

Komiteens flertall, medlemmene fra Arbeiderpartiet, Bendiks H. Arnesen, Reidun Gravdahl, Asmund Kristoffersen, Karin Lian, Einar Olav Skogholt og Gunhild Øyangen, fra Kristelig Folkeparti, Åse Gunhild Woie Duesund og Are Næss, fra Høyre, Annelise Høegh og Sonja Irene Sjøli, fra Senterpartiet, Ola D. Gløtvold, og fra Sosialistisk Venstreparti, Olav Gunnar Ballo, viser til den senere tids oppmerksomhet mot etnisk diskriminering generelt, og ved utesteder spesielt, og slutter seg til intensjonene i forslaget.

Flertallet vil påpeke at diskriminering i næringsvirksomhet er forbudt i henhold til straffeloven § 349 a. Videre kan kommunene allerede i dag legge inn kriterier om diskriminering i administrering av skjenkeløyvene i kommunen. Den lovgivning som allerede finnes på området, bør brukes mer aktivt enn tilfellet er i dag. Ønsker man særregler for administrativ reaksjon ved etnisk diskriminering ved serveringssteder, vil lovendring være nødvendig enten man velger serveringsloven eller alkoholloven som middel.

Flertallet viser til at alkoholloven er et alkoholpolitisk virkemiddel, og at lovens mål er i størst mulig utstrekning å begrense de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Kommunene står svært fritt ved vurdering av søknader om skjenkebevilling. Adgangen til å avslå en søknad er videre enn adgangen til å inndra en bevilling.

Flertallet vil vise til serveringslovens formålsbestemmelse. I § 1 framgår bl.a. at loven skal "sikre for-

svarlig drift av serveringssteder med hensyn til næringen, gjestene og samfunnet for øvrig".

Flertallet forutsetter at "forsvarlig drift" i alle fall må innebære at det ikke skjer brudd på såpass enkle bestemmelser som det generelle forbudet mot diskriminering i næringsvirksomhet.

Selv om det er i samsvar med serveringslovens formål å hindre etnisk diskriminering ved utesteder, vil det etter flertallets oppfatning være nødvendig med lovendring for å gi hjemmel til administrative reaksjoner i slike tilfeller.

Flertallet viser til at Nærings- og handelsdepartementet administrerer serveringsloven.

Flertallet fremmer følgende forslag:

"Stortinget ber Regjeringen vurdere hvilke lovendringer som er nødvendige for å gi hjemmel til administrative reaksjoner overfor utesteder som diskriminerer minoriteter."

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet, lederen John I. Alvheim og Harald T. Nesvik, er av den oppfatning at det ikke er behov for ytterligere lovhjemler for å forhindre at minoriteter diskrimineres på utesteder. Disse medlemmer vil vise til at den type forskjellsbehandling som det vises til i dette forslaget, allerede er forbudt etter straffeloven § 349 a. Disse medlemmer vil hevde at den argumentasjon som fremlegges med at straffebestemmelsenes krav til bevisførsel er så strenge at dette er grunnlag for at sakene henlegges, ikke kan være et argument for at det skal komme andre bestemmelser. Disse medlemmer er av den oppfatning at dersom noen hevder å bli utsatt for etnisk diskrimine-

ring, så er dette en så alvorlig anklage at det må stilles strenge krav til bevisførsel slik at begge parter vil kunne fremlegge sitt syn i en slik sak. Disse medlemmer mener at dagens lovverk er tilstrekkelig på dette området, og fremmer derfor følgende forslag:

"Dokument nr. 8:50 (2000-2001) - Forslag fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum om at Stortinget skal få seg forelagt et lovforslag som skal forhindre diskriminering av minoriteter på utesteder - bifalles ikke."

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Dokument nr. 8:50 (2000-2001) - Forslag fra stortingsrepresentant Odd Einar Dørum om at Stortinget skal få seg forelagt et lovforslag som skal forhindre diskriminering av minoriteter på utesteder - bifalles ikke.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen viser til dokumentet og det som står foran, og rår Stortinget til å gjøre følgende

vedtak:

Stortinget ber Regjeringen vurdere hvilke lovendringer som er nødvendige for å gi hjemmel til administrative reaksjoner overfor utesteder som diskriminerer minoriteter.

Oslo, i sosialkomiteen, den 29. mars 2001

John I. Alvheim
leder

Einar Olav Skogholt
ordfører

Are Næss
sekretær